

quadra (2) entre Les Garrigues i el Segrià.

1) És uns 18 k. a l'O. d'Igualada a poc més de mig camí de Cervera.

Pron. mod. monmənəy a Freixenet i a Sta. Col. Q. (Casac. 1920). Jo també he sentit *mummənəy* (o *munm-*) a diversos pobles propers, a Sta. Coloma, etc., 1924, 1954..., entre ells en l'enq. de 1964 a La Curullada (XLI, 81).

MENCIONS ANT. 1066: *Mont menecio*, cit. junt amb Freixenet i Sant Guim (MiretS. *Templ.* p. 32); 1160: «Ramon de Montenedi --- Sta. Maria de Montened» (*Cart. St. Cugat III*, p. 197); S. XII, en les llistes de parròquies del bisbat de Vic (p.p. Pladevall, nº 162): *Montmaneu* doc. II, *Monte Menet* doc. I (en lletra diferent de la resta del doc., afegit després) 15 (manca en el doc. III); 1276: citat junt amb *La Panadella* (Soldevila, *Pere el Gran*, I, 2ª part, p. 476); 1315: les rendes de *Muntmaneu* i *Ça Paladella*, 340 sous (*CoDoACA XII*, 250); 1331: S. Marie de *Montmaneu* (*Misc. Griera I*, 377); 1359: *Munt Manneu* (*CoDoACA XII*, 43); 1419: «l'osteler de *Montmaneu*» (historiat en el *Testament d'En Serradell*: Massó Torrents, *Repertori de la Lit. Cat.*, p. 485); 1473: *Muntmaneu* (*BDLC X*, 372).

2) Crec que havia estat també una «quadra», i en 25 tot cas em consta com una serra, que culmina en un turó de 497 alt., el cim més alt de tot el Segrià. *Pron.*: *mummənəy*, oït allí mateix, i a l'inf. d'Almatret, 1935 (*Ll j*, 26). Als Torms digueren *Munginəy* (1936, XII, 4.1), però dubto molt que sigui forma antiga, si bé 30 referent al mateix lloc; imaginem que començaria essent deformació intencional, a causa de les guineus que prou han d'abundar-hi i tenir-hi caus. És prop del trifini entre els te. de Seròs, Almatret i Maials, uns 90 k. lluny de (1), a l'OSO. Cf. *GGC*, p. 131. 35

MENCIO ANT. c. 1170: *Monmeneç* segons els «Termini Antiqui» de la Lleida sarraïna (ed. Ga. Biosca, nº 42; i Pleyan de Porta, *Hist. de Lleida*, 34 i 58).

3) Probt. posttopònim de (1): 1371: «mas de *Monmaneu* --- de *Montmaneu* ---», en el llibre de 40 Válués de Cast. Pna. de 1371 (Sz.Gozalvo).

No sense tenir també en compte els parònims següents, veiem ja que les dades més antigues i importants mostren *e* que en la 2ª síl·laba, incloent-hi 4 mencions de (1) (en tres docs. diferents), l'única antiga 45 del (2) i la pron. moderna d'aquest. No importa gaire la pron. mod. de (1) puix que és en domini oriental, i en aquest les formes amb *a*, quasi només són des de 1308 en què els dos fonemes ja s'hi havien neutralitzat; altrament tant aquestes com la castel·lo-50 nença de 1371 poden resultar de la dissimilació *e-é* > *a-é*, que és un fet normal.

Més importància, però, té en canvi, el fet que els 3 testimonis més antics de (1) i l'únic del (2) mostrin una terminació no labial ni lateral, que indica una 55 base conforme a l'evolució catalana, en *-μ*, de les

terminacions dentals sonores *-C^F*, *-D'* o *Ti'* intervocàliques; en això coincideixen la *-t (= f)* del doc. I, del S. XII, amb *-cio* de 1066, *-di* (bis) de 1160, i *-ç* de la menció ant. del (2).

ETIM. Essent un compost de MONTE-, que designa un tossal (2), i un poble (1) situat a la carena de l'espina central del Princ. (790 alt.), i amb el nom del senyor consignat en la menció de 1160, és de creure que pertanyi al tipus corrent d'aquests noms, que solen ser formats amb un NP: noms que no sempre, però ben sovint, són germànics.¹

L'hauriem interpretat fàcilment com un cpt. germànic en HILD, tipus tan copiós. Però s'hi oposen les mencions antigues en vocal + dental.

Podem pensar, en canvi, en una terminació germànica o romànica en *-ICI*; o millor en un cpt. germànic, puix que els noms femenins en *-HÄID* són nombrosíssims i difosos amplament pertot.

El nom concret MEGINHEID està molt ben documentat en dues fonts del S. VIII: dos cops en el còdex de Laurheim, i un, de l'any 777, en el còdex de Nassau (Först. col. 1076): format amb la copiosa arrel MÄGIN/MAGAN- (76 noms en Först.), que davant la *i*, mudava la *A* en *ä* per metafonia; contret en MÄINHÄID donava *Mened* > *Meneu* en fonètica catalana. Nom i evolució paral·lels als de ADALHAID > *Araleð* > *Ralleu*, el conegut poble de Conflent (*E.T.C.* I, 60). L'arrel pot ser la mateixa, (o almenys molt semblant) a la que ha donat *Manola* i *Vall-de-maniu* en el Maresme que semblen provinents de MÄIN-WALD > *Menyaŷla* > *Menola*, i MAINÍCI (veg. supra l'art. *Manola* / *-Maniu*); potser també *Carmeniu* (art. supra) que apareix primerament com *Casmeniu* CASIS MINICI.

Una alternativa seria un nom germ. en *-IK* posat en genitiu *-ICI*, tal com FRUMIK > (*Puif*)ormiu, BELIK > *Beliu* *E.T.C.* I, 54ss.); i no manca de base germànica car *Mannic* hi està documentat des del S. IX (Först. col. 1090): no hi consta un MINIK però sí almenys el feble *Minnico* (col. 1125). Contra aquesta alternativa hi ha, però, el fet que la *i* d'aquests noms germànics és àtona, (p. ex. SPARIK que ha donat el nostre *Esparc*, art. supra); i si l'accent s'hi trasllada a la final, per infl. romànica, llavors apareix en tots ells com *i* (no pas *é*) (*Formiu*, *Beliu*, *-maniu*, *Barnils*, *Carmeniu*).

Cal, doncs, decidir-se per la primera alternativa: MONTE-MAINHAID o MAINHAIDIS (gen.), nom femení certament, com ho és també l'ètimon de *Ralleu* i altres compostos nostres.

Més PARÒNIMS. Un NP *Capmaneu* es documenta l'a. 1663 en el Ross., com a cogn.: Joan *Capmaneu* (Desplanque, *Arch. de Thuir*, 102a), deu venir d'un NL menor que estarà per *Camp-meneu*, amb grafia imperfecta (a la manera de *Campmany* escrit *Capmany*). El cogn. *Meneu* és ben conegut: *AlcM* l'assenyala a Mallorca i Bna.: Pasqual *Meneu* fou un bon erudit castellanenc, arabista, fi S. XIX; jo el vaig